

Luontoselvitys

Luontotyytit ja kasvillisuus

Hirvasjärvi, Kolari

26.9.2025

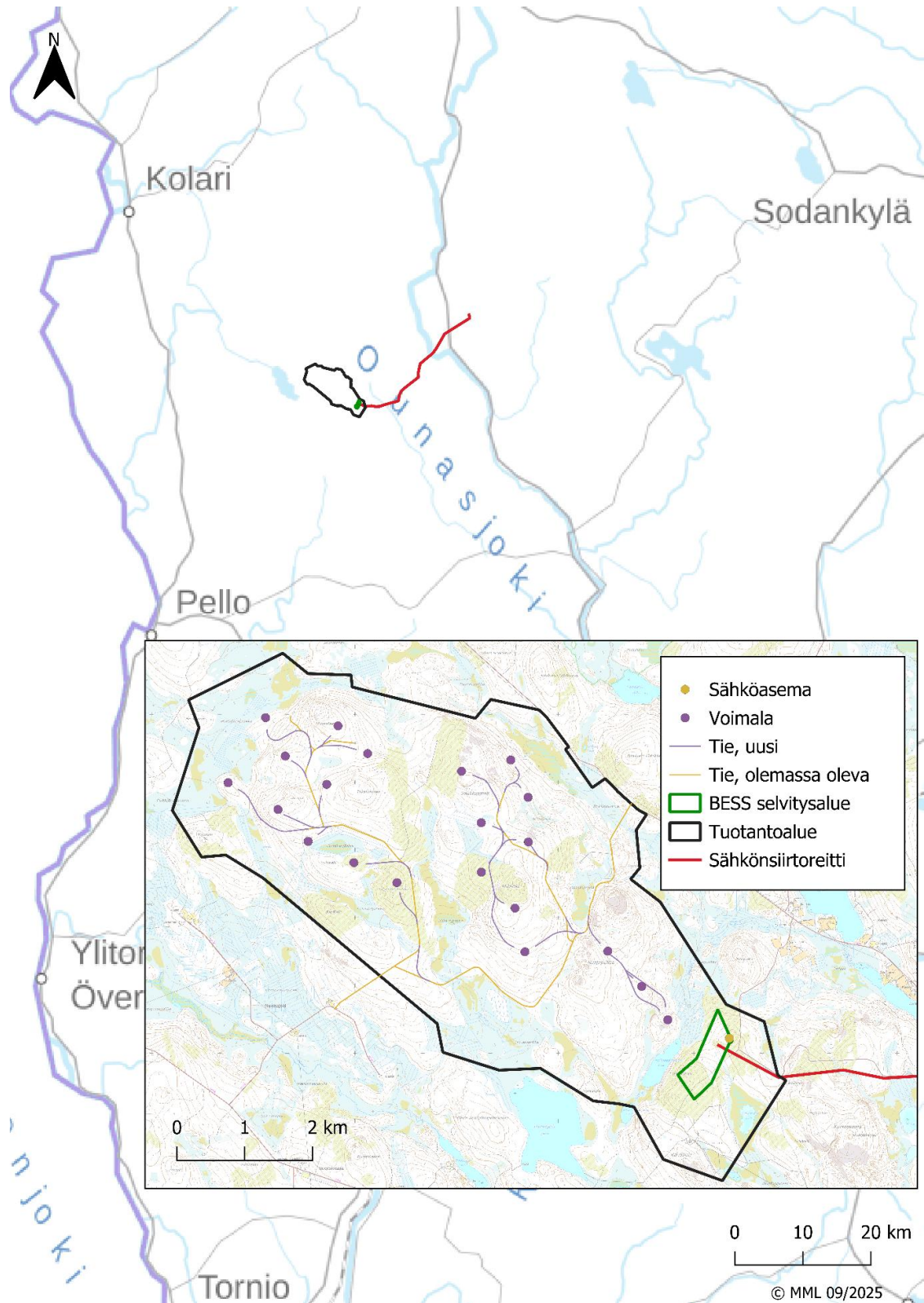
Laatinut: Emmi Tuokko ja Anni Ikonen
Hyväksynyt: Kati Suominen
Päivämäärä: 26.9.2025

Sisälllys

1. YLEISTÄ	2
2. JOHDANTO	3
3. MENETELMÄT	4
3.1. ESISELVITYS.....	4
3.2. MAASTOKARTOITUS.....	4
4. TULOKSET.....	4
4.1. SELVITYSALUEEN YLEISKUVAUS	5
4.2. ARVOKKAAT LUONTOTYYPPIKOhteet.....	5
4.3. HUOMIONARVOISET KASVILAJIT.....	9
4.4. SUOJELUALUEET	9
4.5. VIERASLAJIT	10
5. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET	10
6. LÄHTEET	10

1. Yleistä

Energiequelle suunnittelee Kolarin Hirvasjärven alueelle tuulivoimapuistoa, johon kuuluu n. 3358 ha laaja tuotantoalue. Tuotantoalue sijaitsee Kolarissa, Ounasjoen länsipuolella (kartta 1). Tuulivoimapuistolle ja suurelle osalle voimajohtoalueesta on tehty erilliset luontoselvitykset ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) yhteydessä (Sitowise 2024). Sittenmin tuotantoalueen suunnitelmia on päivitetty edellisissä selvityksissä ilmenneiden luontoarvojen myötä. Tässä raportissa esitellään voimalapaikkojen, sähköasemien, akkuvarastoalueen sekä tiestön osalta kesällä 2025 tehdyt täydentävät luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoitukset ja niiden tulokset. Ely-keskus pyysi kiinnittämään erityistä huomiota lähteisiin ja lähteikköihin sekä serpentiiniluontotyypppeihin.

Kartta 1. Tuotantoalue ja sen sijainti.

2. Johdanto

Luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoitukset ovat tärkeä osa alueen ekologisen tilan selvittämistä ja luonnon monimuotoisuuden arviointia. Ne tarjoavat tietoa sekä alueen yleisestä ympäristötilasta että siitä, miten erilaiset luontotyypit ja niiden kasvillisuus vastaavat ekologisia ja suojelullisia vaatimuksia. Luontotyyppien ja

kasvillisuuden monimuotoisuus on olennaista luonnon toiminnalle, sillä ne tarjoavat elinympäristön monille lajeille ja toimivat ekosysteemipalveluiden, kuten veden kierron ja hiilen sidonnan, ylläpitäjinä.

Kartoituksen tavoitteena on tunnistaa alueen luontotyytit ja kasvillisuus, arvioida niiden tila sekä tunnistaa ekologisesti ja suojellullisesti merkittävät kohteet. Erityisesti kiinnitetään huomiota suojeltuihin luontotyyppisiin, EU:n direktiiviluontotyyppisiin, uhanalaisiin luontotyyppisiin, metsä- ja vesilakikohteisiin, METSO-kohteisiin, EU:n direktiivikasvilajistoon, uhanalaiseen kasvilajistoon sekä luonnonsuojelulailla suojeltuun lajistoon. Lisäksi kartoituksessa huomioidaan vieraslajit. Koska tuotantoalue on aiemmin kartoitettu Sitowisen toimesta ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä, tässä selvityksessä keskityttiin nimenomaan voimalapaikkojen, sähköasemien, akkuvarastoalueen sekä tuotantoalueen tiestön kartoitukseen, toisin sanoen rakennettaville alueille. Erityistä huomiota kiinnitettiin lähteisiin, tihkupintoihin sekä serpentiiniluontotyyppisiin ELY-keskuksen toiveen mukaisesti.

3. Menetelmät

3.1. Esiselvitys

Tuotantoaluetta tarkasteltiin etukäteen kartta-aineistojen ja ilmakuvien avulla, joiden perusteella kartoitettavat alueet päätettiin. Apuna käytettiin Lajitietokeskuksen havaintoaineistoa sekä aiemmista selvityksistä saatuja tietoja (Sitowise 2024).

3.2. Maastokartoitus

Luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoitus toteutettiin maastotyönä 3.–4.7.2025., jolloin kasvillisuus on helpoiten havaittavissa ja tunnistettavissa. Tuotantoalueen kartoitukseen käytettiin 8,5 maastotyötuntia. Maastossa havainnoitiin luontotyyppisiä, niiden luonnontilaisuutta ja edustavuutta sekä yksittäisiä huomionarvoisia kasvilajeja 50 metrin vyöhykkeellä suunniteltujen tielinjausten molemmiin puoliin. Havainnot kirjattiin paikkatietomuotoon ja kohteet kuvattiin. Luontotyytit määriteltiin LuTu-luontotyyppiluokitusten mukaisesti. Kartoitusten tavoitteena oli selvittää, esiintykö tuotantoalueella seuraavia luontoarvoja:

- Luonnonsuojelulain mukaiset luontotyytit (LSL 64 §)
- Vesilain suojaamat vesiluontotyytit (VL 2. luku 11 §)
- Luontodirektiivin liitteen I mukaiset luontotyytit (Airaksinen & Karttunen 2001)
- Arvokkaan lajiston esiintymät:
 - Rauhoitetut lajit (LSL 69 §)
 - Uhanalaiset lajit (LSL 75 §)
 - Erityisesti suojellut lajit (LSL 77 §)
 - Tiukasti suojellut lajit eli luontodirektiivin liitteen IV(b) lajit (LSL 78 §)
 - Silmälläpidettävät, alueellisesti uhanalaiset ja muutoin merkittävät lajit (Hyvärinen ym. 2019)
- Luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaiset luontotyytit (Kontula & Raunio 2018a, b)
- Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt (ML 10 §)
- Alueellisesti ja paikallisesti edustavat luontokohteet

Erityistä huomiota pyrittiin kiinnittämään serpentiiniluontotyyppisiin ja kalkkikallioihin. Maastotöiden jälkeen havainnot yhdistettiin karttapohjalle, ja niitä analysoitiin suhteessa olemassa oleviin luontotietoihin ja alueen maankäyttöön liittyviin suunnitelmiin. Luontoselvityksen toteuttamisessa, raportoinnissa ja kohteiden arvoluokituksessa seurattiin Suomen ympäristökeskuksen yleisiä ohjeistuksia (Mäkelä & Salo 2024) sekä selvityskohtaisia viranomaisohjeita. Kartoituksen toteutti FM Emmi Tuokko.

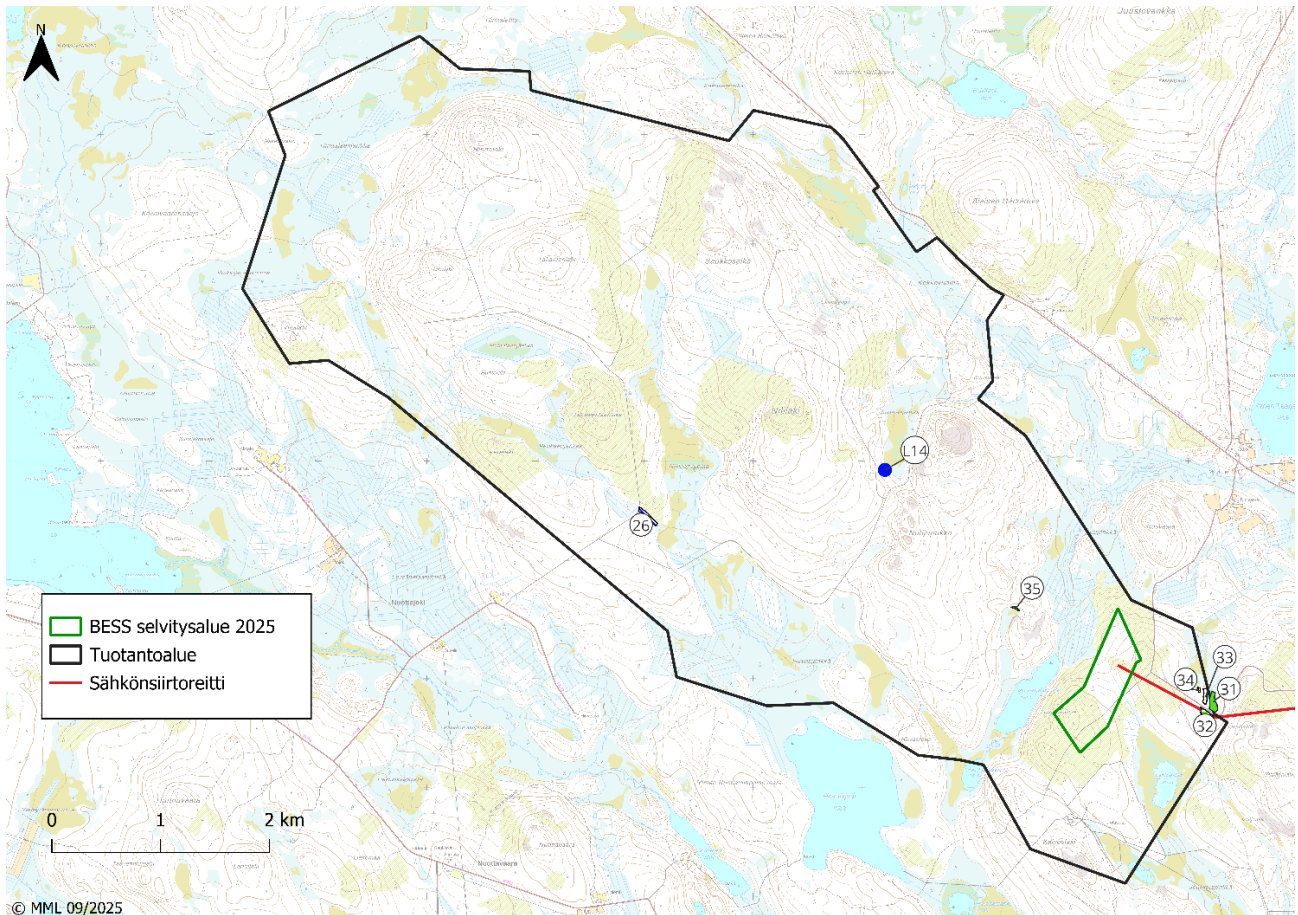
4. Tulokset

4.1. Selvitysalueen yleiskuvaus

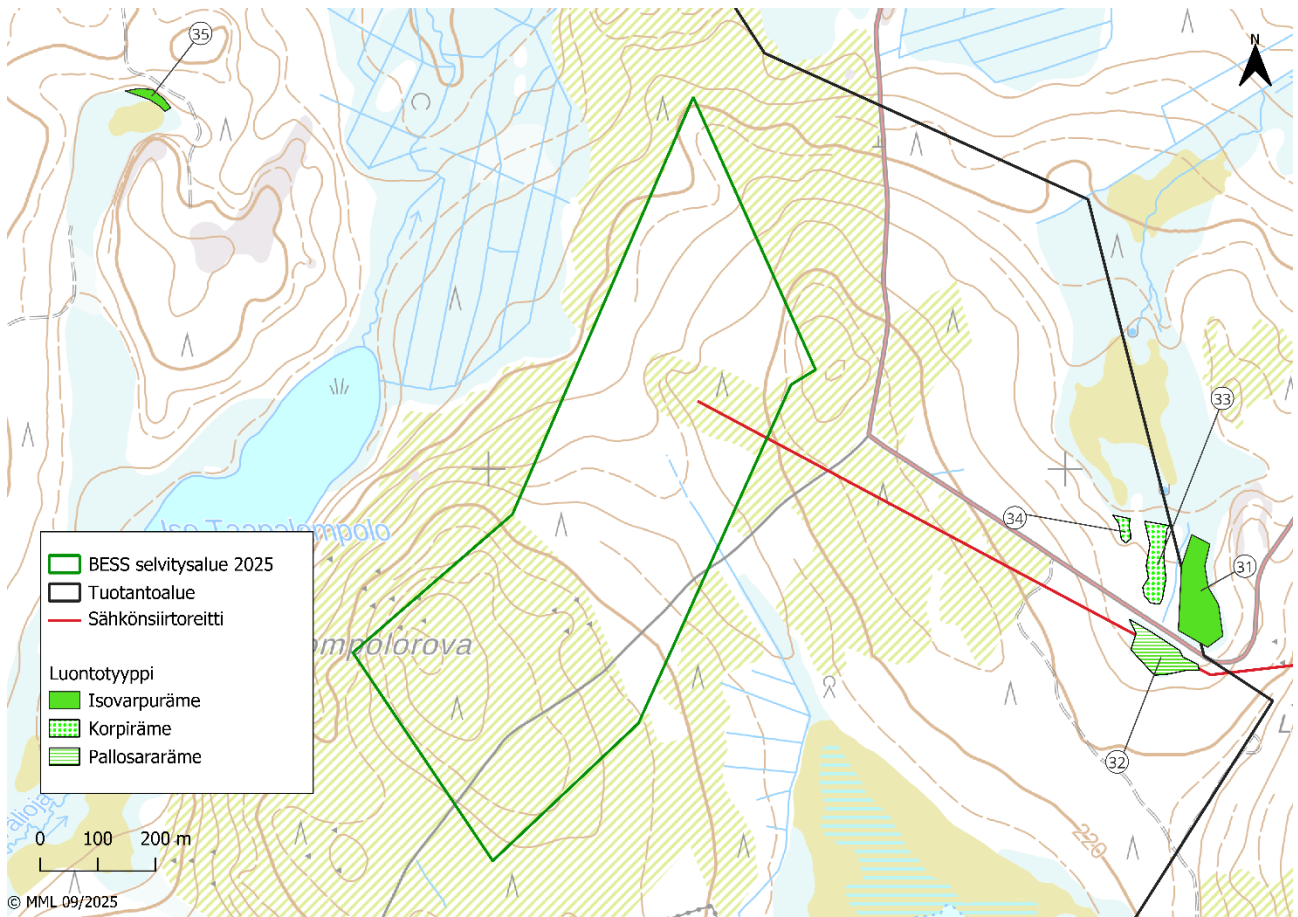
Tuotantoalue sähkönsiirtoreitteineen kuuluu luontotyyppien uhanalaisuusluokituksessa Pohjois-Suomen alueeseen ja metsäkasvillisuudeltaan se edustaa Peräpohjolaa. Kasvien ja luontotyyppien alueellisen uhanalaisuuden luokituksessa kohde sijoittuu Peräpohjolan pohjoisboreaaliseen vyöhykkeeseen (4b), kun taas soiden osalta se sijoittuu eteläisen Peräpohjolan aapasuoalueelle (4a).

4.2. Arvokkaat luontotyyppikohteet

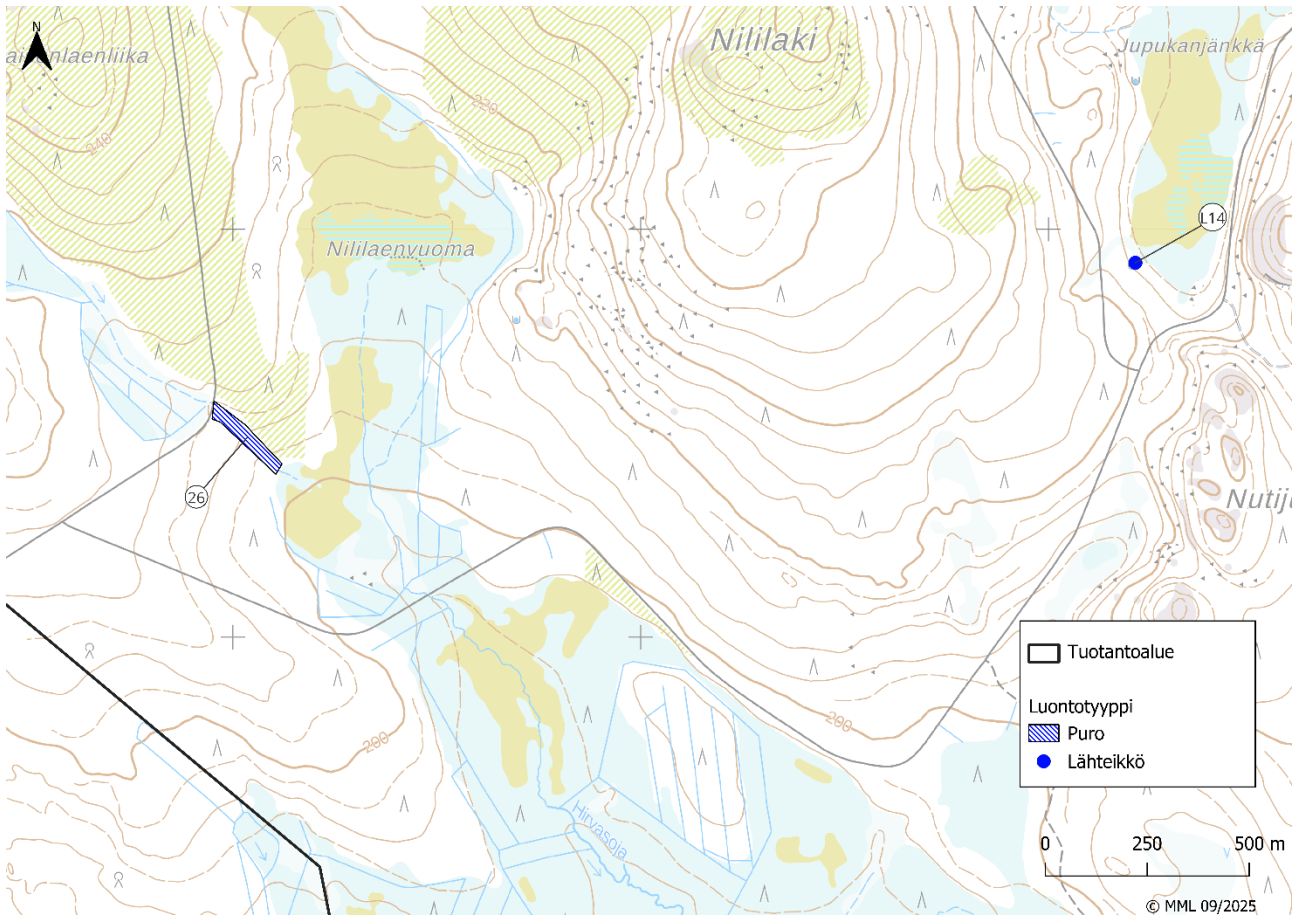
Tuotantoalueelta löytyi kuusi huomionarvoista luontokohdetta, joista kohteet 30–33 ovat osittain tai kokonaan sähkönsiirtoreitin varrella, joten ne on huomioitu molempien selvitysten raportoinnissa. Alueelta ei löytynyt serpentiiniluontotyyppäjä eikä kalkkikallioita. Kaikki huomionarvoiset luontokohteet on esitelty kartalla 2, ja tarkemmin kartoilla 3–4 sekä taulukossa 1.

Kartta 2. Tuotantoalueella havaittujen luontokohteiden sijainnit.

Kartta 3. Luontokohteet 31–35.

Kartta 4. Luontokohteet 26 ja L14.

Taulukko 1. Tuotantoalueelta rajatut huomionarvoiset luontokohteet. Luontotyyppien uhanalaisuusluokka (alueellinen/valtakunnallinen): EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä ja LC = elinvoimainen. Luonnontilaisuus- ja edustavuusluokat: A = erinomainen, B = hyvä, C = kohtalainen, D = heikko. Arvoluokat: 1 = lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = erityisen tärkeät kohteet, 3 = monimuotoisuutta turvaavat kohteet ja 4 = monimuotoisuutta tukevat kohteet.

ID	Luontotyyppi	Uhanal.	Rajausperuste	Kuvaus	Luonnontil.	Edustavuus	Arvolk.
31	Isovarpuräme	LC/NT	Silmälläpidettävien luontotyyppien esiintymät, Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I); puustoiset suot	Melko kookkaita mäntyjä, suuria rämevarpuja. Länsireunalla ojitusoja.	B	C	3
32	Pallosararäme	LC/NT	Silmälläpidettävien luontotyyppien esiintymät, Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I); puustoiset suot	Eri ikäisiä mäntyjä ja yksittäisiä pieniä kuusia. Rämevarpuja ja runsaasti pallosaraa. Tien varressa oleva oja ei juurikaan vaikuta luonnontilaisuuteen.	B	B	3
33	Korpiräme	NT/EN	Uhanlaisten luontotyyppien esiintymät, Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I); puustoiset suot	Ei edusta selkeästi mitään suotyyppiä. Puusto koostuu kookkaista männyistä sekä kuusista ja hieskoivuista. Kenttäkerroksessa suursaroja, pallosaraa,	B	C	3

ID	Luontotyyppi	Uhanal.	Rajausperuste	Kuvaus	Luonnontil.	Edustavuus	Arvolk.
				metsä- ja rämevarpuja. Itäreunalla ojitusojia.			
34	Korpiräme	NT/EN	Uhanlaisten luontotyyppien esiintymät, Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I); puustoiset suot	Ei edusta selkeästi mitään suotyyppiä. Puusto koostuu kookkaista männyistä sekä kuusista ja hieskoivuista. Kenttäkerroksessa suursaroja, pallosaraa, metsä- ja rämevarpuja.	A	C	3
35	Isovarpuräme/ tupasvillaräme	LC/NT	Silmälläpidettävien luontotyyppien esiintymät, Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I); puustoiset suot	Suo vaihtuu vähitellen isovarpurämeestä tupasvillarämeeksi eikä edusta näin ollen kumpaakaan tyyppiä erityisen hyvin.	A	C	3
26	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet	NT/VU	Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt, Uhanalaisten luontotyyppien esiintymät	Ennalta rajattu metsälakikohde. Luonnontilaisen kaltainen puro.	B	B	3
L14	Lähde	LC/VU	Vesilain suojellut luontotyypit, Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I); lähteet ja lähdesuot	Luonnontilainen lähde, jonka kasvillisuus edustaa tyyppillistä lähdekasvillisuutta.	A	B	1

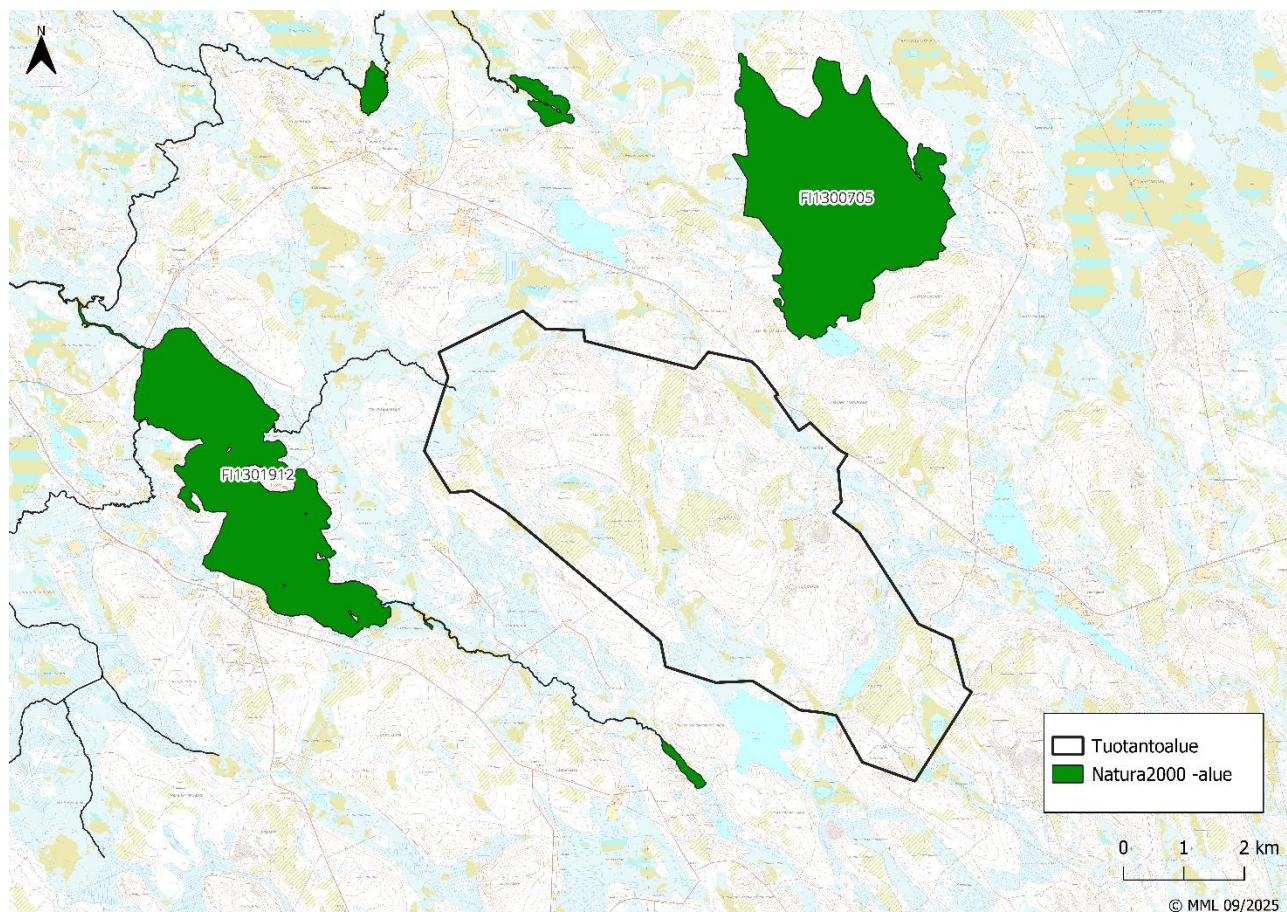
Kuva 1. Selvitysalueella havaittu vesiläikö L14.

4.3. Huomionarvoiset kasvilajit

Kartoitettavalta alueelta ei löytynyt huomionarvoisia kasvilajeja.

4.4. Suojelualueet

Tuotantoaluetta lähimpänä sijaitsevat suojelualueet ovat Natura 2000 (SAC) -alueet FI1300705 tuotantoalueen pohjoispuolella ja FI1301912 tuotantoalueen länsipuolella (kartta 5).

Kartta 5. Tuotantoalueen läheisyydessä sijaitsevat Natura 2000 -alueet.

4.5. Vieraslajit

Kartoitettavalta alueelta ei löytynyt vieraslajeja.

5. Johtopäätökset ja suositukset

Selvitysalueelta rajatuista luontokohteista yksi on arvoluokan 1 kohde (L14), joka tulee säästää maankäytössä. Loput kuusi luontokohdetta ovat arvoluokan 3 kohteita, jotka tukevat monimuotoisuutta ja olisi mahdollisuuksien mukaan hyvä säästää.

6. Lähteet

Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001. *Natura 2000 -luontotyyppiopas. 2. korjattu painos*. Ympäristöopas 46. Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 194 s.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. *Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019*. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (2018). *Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2 – luontotyyppien kuvaukset*. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Mäkelä, K. & Salo, P. (2023). *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi: Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle – 2. korjattu painos*. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43 | 2023.

Sitowise Oy, 2024. *Hirvasjärven tuulivoimahankkeen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, osa 2 – Sähkönsiirto*. Saatavilla sähköisesti osoitteesta:

https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Liite15_Hirvasj%C3%A4rven%20tuulivoimahankkeen%20kasvillisuus-%20ja%20luontotyyppiselvitys%20osa%202_s%C3%A4hk%C3%B6nsiiry.pdf

31.

32.

33.

34.

